

Nederlandsch Boscbouw-Tijdschrift

Oprichter Dr. J. R. Beverluis

Orgaan van de

Nederlandsche Boscbouwvereening

12e Jaargang

No. 10

October 1939

Oorspronkelijke Bijdragen

VEERTIG JAAR STAATSBOSCHBEHEER

door

A. TE WECHEL.

Tien jaren geleden, ter gelegenheid van het dertigjarige bestaan van het Staatsboschbeheer, heb ik, in de Telegraaf, dien dienst met of meer verweten, dat hij te bescheiden was, waardoor het publiek te weinig op de hoogte was van de beteekenis van dezen tak van staatsdienst. Hoewel door ruimere verspreiding van de jaarverslagen en andere publicaties men thans beter georiënteerd is over de gestes van ons Staatsboschbeheer, is de bescheidenheid tot op den huidigen dag blijven voortbestaan en vermoedelijk aanleiding geweest, dat op 1 Augustus het feest van het veertigjarige bestaan in alle stilte werd herdacht.

Hoezeer overigens deze bescheidenheid te waardeeren valt, is het toch jammer, dat daardoor, ook van andere zijden, niet de noodige aandacht werd geschonken aan dit jubileum. Het moge juist zijn, dat een veertigjarig bestaan van een staatsdienst geen wereldschokkende gebeurtenis is, maar evenzeer is het juist, dat voor ons, boscbouwers, dit feit niet onopgemerkt voorbij mag gaan. Daarvoor is hetgeen het Staatsboschbeheer gedurende de verlopen vier decennia presteerde, veel te belangrijk geweest. Uit een allereenvoudigst begin is een zeer belangrijke dienst gegroeid en het is nuttig en noodig, dat wij even terugging op den afgelegden weg en even trachten een blik in de toekomst te slaan, zooals die zich aan ons oog ontrolt in verband met veronderstellingen en plannen, die wij aan het verleden meenen te mogen ontleenen.

Het terugzien op den afgelegden weg en het gissen van toekomstige ontwikkeling wordt ons mogelijk gemaakt door het verschijnen van het fraai verzorgde gedenkboek: „Staatsboschbeheer 1899—1939“, dat omstreeks den herdenkingsdag (1 Augustus) verscheen.

Elders in dit tijdschrift vindt men een bespreking van dit werk; ik ontleen er alleen eenige gegevens aan voor het onder volgende:

Het Staatsboschbeheer beschikte bij de oprichting over 13.000 ha grond, waarvan ruim 2000 ha bosch. Thans, na veertig jaren worden door dezen dienst ongeveer 56.000 ha beheerd, waarvan 28.000 ha bosch. Het vaste personeel bestond in 1909 uit 12 personen, in 1939 uit 106 ambtenaren. De uitgaven van den dienst stegen van f 65.000 in 1899 tot f 1.072.000 in 1939, de inkomsten van f 49.000 tot f 335.000.

Het is niet de bedoeling deze cijfers nader te bekijken, maar wel worden ze even aangehaald aangezien ze de groote uitbreiding van de eigenlijke taak van het Staatsboschbeheer en de onmisbaarheid van dien dienst wel zeer duidelijk in het licht stellen. Het verloop van de ontwikkelingslijnen laat ons zien, dat deze toename van bemoeienis een zeer natuurlijke is geweest en rechtvaardigt het vermoeden, dat die ontwikkeling in de naaste toekomst voortgang zal vinden. De lijnen verlopen nagenoeg recht en er zijn geen aanwijzingen, dat dit verloop van richting zal veranderen.

Men mag zich daarover verheugen, aangezien nog altijd moet worden aangenomen, dat het voortbestaan van het bosch het best verzekerd is, wanneer het bosch staatsëigendom is. In ons land schijnt mij dit aan geen twijfel onderhevig en juist in ons land, met zijn geringe uitgestrektheid bosch, is het voortbestaan en ook de uitbreiding van bosch een levensbelang. Dat daarnaast het Staatsboschbeheer in vele gevallen tevens waakt over de instandhouding van bosschen, die in particulier of publiekrechtelijk bezit zijn, en wat deze laatste betreft, zijn medewerking verleent bij de uitbreiding dier bosschen, verhoogt de beteekenis van zijn werk.

Hoezeer men de opvattingen dergenen, die uitbreiding van boschgebied vreezen in verband met de daardoor verdwijnende „natuurlijke” woeste gronden, kan begrijpen, verzetten zich toch meer nuchtere economische overwegingen tegen limiteering van de beboschte oppervlakte van ons vaderland. Zoolang het hout een volkomen onmisbaar product blijft voor ons volksbestaan en voor ons persoonlijk welzijn, zoo lang zal er voor gezorgd moeten worden, dat binnen eigen landsgrenzen zooveel mogelijk hout geproduceerd wordt, mits niet ten nadeele van de productie van andere, even noodzakelijke, bodemproducten.

De groote verdienste van het Staatsboschbeheer is, dat deze dienst niet slechts dit inzicht doet post vatten bij zoo vele Nederlanders, maar dat het dit doet op een wijze, waarbij men ook aan andere opvattingen, over natuurschoon en wetenschap, recht laat wedervaren.

Immers heeft het Staatsboschbeheer naast de materieele beteekenis van het bosch evenzeer de aesthetische in het

oog gehouden en talrijk zijn de objecten van natuurschoon die aan dezen dienst hun behoud te danken hebben of die door zijn deskundig ingrijpen zijn ontstaan. Evenmin is het beheer doof geweest voor de wenschen der wetenschap, waar het gold terreinen met een merkwaardige flora of faune ongerept te laten.

Deze beide zaken, instandhouding en uitbreiding van het bosch in Nederland en het behoud van het natuurschoon in ons vaderland zijn de kernen, waaromheen de werkzaamheden van den jubileerenden dienst zich groepeeren.

Hoe dat geschiedt, wat daarvoor noodig is, en welke lichamen en instellingen daarbij betrokken worden, vindt men op voortreffelijke wijze weergegeven in het reeds genoemde gedenkboek. Men kan uit de verschillende verhandelingen wel is waar niet lezen, maar wel afleiden, met welk een groot enthousiasme het personeel van hoog tot laag, beziel is, om de taak, die op hun schouders is gelegd, zoo goed mogelijk te vervullen.

Doelstelling en het streven om hieraan op de beste wijze te voldoen, waarborgen tezamen een goeden gang van zaken. Het is dan ook aan geen twijfel onderhevig, dat het Staatsboschbeheer, eerst onder de veeljarige leiding van den heer van Dissel en thans onder die van zijn opvolger, Dr. van Steyn en met de toegewijde medewerking van allen aan dien dienst verbonden, buitengewoon groote vaderlandsche belangen heeft behartigd en dat het ook in de toekomst steeds werkzaam zal zijn in het belang van het land en van het geheele Nederlandsche volk.

De dienst kan met trots terug zien op de afgelopen veertig jaren en gaat met opgeheven hoofd de toekomst tegemoet.

Wij allen stellen vertrouwen in ons Staatsboschbeheer en wij allen wenschen, dat de dienst groeie en bloeie tot in lengte van dagen!